

Valsts ieņēmumu
dienests

Informatīvais materiāls

NODOKĻU PIEMĒROŠANA PROFESIONĀLO SPORTISTU IENĀKUMAM

28.12.2024.

Vispārīgā informācija

Atbilstoši Sporta likumā noteiktajam profesionāls sportists (turpmāk – arī sportists) ir fiziskā persona, kas uz **darba līguma** pamata un par nolīgto samaksu gatavojas sporta sacensībām un piedalās tajās.¹

No sportista algotā darba ienākuma darba devējs aprēķina, ietur un iemaksā budžetā valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (VSAOI) un iedzīvotāju ienākuma nodokli (IIN).

VSAOI piemērošana

- Profesionāls sportists ir darba ņēmējs.²
- Sportistam VSAOI objekts, no kā jāveic sociālās iemaksas, ir 860 eiro³ mēnesī neatkarīgi no faktiskās darba algas apmēra.
- Piemērojamā VSAOI likme sportistam, kurš ir apdrošināts visiem valsts sociālās apdrošināšanas veidiem, ir 34,09 % (no tiem 23,59 % – darba devēja daļa, 10,5 % – darba ņēmēja daļa).
- Darba ņēmējs VSAOI veic ar darba devēja starpniecību – darba devējs ietur iemaksas, kas jāveic darba ņēmējam, un iemaksā tās budžetā.

Par profesionālu sportistu, iesniedzot ziņas par darba ņēmējiem (1. pielikums⁴), jābūt norādītam profesijas kodam **342104** atbilstoši Profesiju klasifikatoram⁵.

- Darba alga, kas pārsniedz 860 eiro, neveido VSAOI objektu, un no pārsnieguma summas nav jāveic VSAOI.
- Ja profesionālam sportistam aprēķinātā alga ir mazāka par 860 eiro, **VSAOI no starpības** starp 860 eiro un profesionālā sportista algotā darba ienākumiem aprēķina un **no saviem līdzekļiem veic darba devējs**, piemērojot attiecīgo darba devēja un darba ņēmēja VSAOI likmi.⁶

¹ Sporta likuma 19. pants.

² Likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 1. panta 2.punkta "s" apakšpunkts.

³ Likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 14. panta divdesmitā daļa.

⁴ Ministru kabineta 2010.gada 7.septembra noteikumu Nr. 827 "Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veicēju reģistrāciju un ziņojumiem par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un iedzīvotāju ienākuma nodokli" 1.pielikums.

⁵ Profesiju klasifikatora lietošanas metodiskie norādījumi ir publicēti Labklājības ministrijas tīmekļvietnē (<http://www.lm.gov.lv/text/80>).

⁶ Likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 14. panta divdesmit pirmā daļa.

NODOKĻU PIEMĒROŠANA PROFESIONĀLO SPORTISTU IENĀKUMAM

VSAOI objektu nosaka **proporcionāli periodam, kurā** profesionālam sportistam **ir darba ņēmēja statuss**, kā arī **nepiemēro par** tām gada kalendāra **dienām, kurās** profesionāls sportists atrodas:

- bērna kopšanas atvaļinājumā;
- tam kā bērna tēvam piešķirtā atvaļinājumā sakarā ar bērna piedzimšanu;
- atvaļinājumā bez darba algas saglabāšanas, kas piešķirts profesionālam sportistam, kura aprūpē un uzraudzībā pirms adopcijas apstiprināšanas tiesā ar bāriņtiesas lēmumu nodots aprūpējamais bērns;
- pārejošas darbnespējas, grūtniecības un dzemdību atvaļinājumā, par kura kalendāra dienām izsniegta darbnespējas lapa "B".⁷

1.piemērs

Inese R ir pieņemta darbā kā profesionāla sportiste ar 1.novembri. Par novembri aprēķinātā darba alga ir 740 eiro.

Darba devējs iesniedz ziņas par darba ņēmējiem par Inesi R, norādot profesijas kodu 342104.

EDS ziņas par darba ņēmējiem aizpilda šādi:

MEKLĒT

Ziņas par darba ņēmējiem

Pārbaudīt un saglabāt
 Iesniegt
 Dokumenta drukas versija

☒ Pirmreizējs dokuments
☐ Precizējums

▼ Pamatdati

Reģistrācijas numurs

Nosaukums

Adrese

Dokuments satur ziņas par dīkstāvi vai atstādināšanu ☐

	Personas kods vai reģistrācijas numurs	Personas dzimšanas dati (ja nav personas koda)	Vārds, uzvārds*	Datums, mēnesis, gads*	Ziņu kods	Profesijas (aroda, amata, specialitātes) kods atbilstoši profesiju klasifikatoram	Profesionālās darbības ierobežojums	Valsts kods	
1	1111111111		Inese R.	01.11.202X.	11 - C	342104	☐		×
2						342104 - Profesionāls SPORTISTS			×

Darba devējs par Inesi R. aprēķina un veic VSAOI šādā apmērā:

VSAOI darba ņēmēja daļa:	VSAOI darba devēja daļa:
$10,5 \% \times 740 \text{ eiro} = 77,70 \text{ eiro (VSAOI, ko ietur no Ineses algas)}$ + $10,5 \% \times 120 \text{ eiro} = 12,60 \text{ eiro (VSAOI, ko darba devējs veic par Inesi no saviem līdzekļiem no starpības līdz 860 eiro)}$	$23,59 \% \times 860 \text{ eiro} = 202,87 \text{ eiro (VSAOI no noteiktā VSAOI objekta)}$
VSAOI kopā: 293,17 eiro.	

⁷ Likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 14. panta divdesmitā daļa.

Pārskata mēneša darba devēja ziņojumā (**DDZ**) Inesi norāda atsevišķā sadaļā **"Profesionāli sportisti"** un:

- 4.ailē norāda profesionālā sportista mēneša darba ienākumus (algu);
- 5.ailē -aprēķinātās VSAOI, ko iegūst, summējot darba ņēmēja VSAOI un darba devēja VSAOI no VSAOI objekta 860 eiro.

EDS DDZ aizpilda šādi:

Darba devēja ziņojums

☒ Pirmreizējs dokuments
 ☐ Precizējums

Taksācijas periods* 20XX novembris

Darba devēja ziņojums

☒ Pirmreizējs dokuments
 ☐ Precizējums

Taksācijas periods* 20XX novembris

Aizpildītās sadaļas: 16

16. Profesionāli sportisti

Profesionāli sportisti

Personas kods vai reģistrācijas numurs*	Vārds, uzvārds*	Darba ienākumi*	Aprēķinātās VSAOI iemaksas*	Precizētie darba ienākumi ((+) vai (-))	Precizētās aprēķinātās VSAOI iemaksas ((+) vai (-))	Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	Darba attiecību veids*	Uzņēmējdarbības riska valsts nodeva	Obligāto iemaksu veikšanas datums	Nostrādāto stundu skaits mēnesī*	Iemaksas pensiju apdrošināšanai 10%*	Aprēķinātais solidaritātes nodoklis	Precizētās iemaksas pensiju apdrošināšanai 10% ((+) vai (-))	Precizētais aprēķinātais solidaritātes nodoklis ((+) vai (-))
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	11111111	INESE ROMA	740,00	293,17		0,00	168,88	VSAOI veic pats DD	☒	0,36		90		

IIN piemērošana

Nodokļa likme, kas gada laikā un rezumējošā kārtībā jāmaksā profesionālam sportistam no gada kopējā algota darba ienākuma no profesionālā sporta, ir **25,5%**.⁸

Ienākuma izmaksātājs, aprēķinot IIN no profesionālā sportista algota darba ienākumiem, piemēro **25,5 %** likmi visam mēneša ienākumam neatkarīgi no tā apmēra.

Ienākuma izmaksātājs piemēro **25,5 %** likmi arī profesionālā sportista – **nerezidenta** – algota darba ienākumiem.

⁸ Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 15.panta 19.¹ daļa.

NODOKĻU PIEMĒROŠANA PROFESIONĀLO SPORTISTU IENĀKUMAM

Ja profesionāls sportists savā elektroniskajā algas nodokļa grāmatiņā **ir** atzīmējis, ka darba devējs ir galvenā ienākumu gūšanas vieta, mēneša ienākumam (algai) piemēro neapliekamo minimumu un atvieglojumus par apgādājamām personām.

Neapliekamais minimums 2025.gadam ir **510 eiro** mēnesī. Atvieglojumi par apgādājamo personu ir **250 eiro** mēnesī.

2.piemērs

Profesionālā sportista Oļega J. mēneša darba alga ir 2500 eiro, algas nodokļa grāmatiņa ir iesniegta. Ir divas apgādājamās personas.

Darba devējs no algas ietur nodokļus šādā apmērā:

- 1) VSAOI 90,30 eiro = 10,5 % x 860 eiro (likumā noteiktais VSAOI objekts);*
- 2) IIN 356,92 eiro = 25,5 % x (2500 eiro – 90,30 eiro – 510 eiro – 500 eiro (atvieglojumi par apgādājamām personām)).*

Sportists pēc nodokļu ieturēšanas saņem algu 2052,78 eiro (2500 eiro – 90,30 eiro (VSAOI) – 356,92 eiro (IIN)).

Par profesionālā sportista (rezidenta) algotā darba ienākumu darba devējs iesniedz "Paziņojumu par fiziskajai personai izmaksātām summām" (turpmāk – paziņojums) ar ienākumu veidu kodu **1064**:

- līdz **1. februārim** nākamajā gadā, ja darba attiecības pastāvējušas līdz gada beigām (paziņojums par gadu);
- līdz **15. datumam** nākamajā mēnesī, ja darba attiecības nav pastāvējušas līdz gada beigām (paziņojums par mēnesi, kurā izbeigtas darba attiecības).⁹

3.piemērs

*Justs K. ir profesionāls sportists un no 1.janvāra līdz 30.novembrim ir darba attiecībās ar savu darba devēju ar mēneša darba algu 2000 eiro. Nodokļa grāmatiņa darba devējam **nav** iesniegta.*

Darba devējs no ikmēneša algas ietur nodokļus šādā apmērā:

- 1) VSAOI 90,30 eiro = 10,5 % x 860 eiro (likumā noteiktais VSAOI objekts);*
- 2) IIN 486,97 eiro = 25,5 % x (2000 eiro – 90,30 eiro).*

Justs K. pēc nodokļu ieturēšanas saņem algu 1422,73 eiro mēnesī (2000 eiro – 90,30 eiro (VSAOI) – 486,97 eiro (IIN)).

Darba devējs līdz 15.decembrim iesniedz paziņojumu par fiziskajai personai izmaksātām summām par 20XX.gadu līdz novembrim. EDS darba devējs paziņojumu aizpilda šādi:

⁹ Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 17. panta septītā daļa.

Paziņojums par fiziskajai personai izmaksātajām summām

Pārbaudīt un saglabāt

Iesniegt

Dokumenta drukas versija

Pamatdati

Reģistrācijas
numurs

Nosaukums

Adrese

Taksācijas periods* Gads 20XX Mēnesis novembris

☒ Pirmreizējs dokuments

☐ Pirmreizējs dokuments, ar kuru tiek pievienotas rindas iepriekš iesniegtam dokumentam

Iesniegšanas veids*

☐ Precizējums, kas pilnībā aizstāj iepriekš iesniegto dokumentu

☐ Precizējums, kas satur tikai tās rindas, kurās jāveic summu labojumi

Ienākuma saņēmējs			Ienākuma gūšanas periods		Ienākuma izmaksas mēnesis	Ieņēmumi	Neapliekamie ienākumi	Neapliekamais minimums	Atvieglojumi par apgādājamiem	Papildu atvieglojuma kods
Personas kods*	Vārds, uzvārds*	Ienākuma veids*	no*	līdz*						
1 1111111	Justs Kalniņš	1084	01.01.20XX	30.11.20XX		22000,00	0,00	0,00	0,00	

Attaisnotie izdevumi							Ienākums, no kura ir aprēķināts nodoklis	Ieturētais nodoklis
Papildu atvieglojuma summa	Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	Iemaksas privātajos pensiju fondos	Dzīvības apdrošināšanas prēmiju summas (ar līdzekļu uzkrāšanu)	Dzīvības apdrošināšanas prēmiju summas (bez līdzekļu uzkrāšanas), veselības vai nelaimes gadījumu apdrošināšanas prēmiju summas	Izdevumi			
0,00	993,30	0,00	0,00	0,00	0,00	21008,70	5356,71	:

Saistošie normatīvie akti

- [Likums "Par valsts sociālo apdrošināšanu"](#)
- [Ministru kabineta 2010.gada 7.septembra noteikumi Nr. 827 "Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veicēju reģistrāciju un ziņojumiem par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un iedzīvotāju ienākuma nodokli"](#)
- [Likums "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"](#)
- [Sporta likums.](#)

Valsts ieņēmumu dienests

Materiāls sagatavots: 14.01.2021.

Materiāls pēdējo reizi aktualizēts: 01.01.2025.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt [Elektroniskās deklarēšanas sistēmas](#) sadaļā "Sarakste ar VID"